

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronkint 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Legyen önálló Fogaras!

Irta: HALMY GYULA.

Riasztó hírként járta be az egész országot, hogy a választókerületek új beosztása alkalmával néhány vármegyét feláldoznak majd az országos érdekeknek. Egyesek flegmatikusan veszik a dolgot, törökösen így szólván: jöjjön, a aminék jönnie kell. Mások nevetnek rajta és így szólnak: Lehetetlen az! Bizonyosan nincs mit írni az ujságoknak és azért találták ki ezt az új témát, bő anyagot kapva hasábjaira ezzel!

Ilyen és ennél még furesább vélemények hangzanak szerteszét Fogarason, lehetetlennek tartván azt, hogy másként is lehetne, mint ahogy eddig volt. Ősi, fogarasi felfogás! Hiszen itt évtizedek óta az a hit, az a nézet uralkodott, hogy úgy van jól minden amint van és egyes állapotot már úgy megszokott ez a vármegye, hogy teljes lehetetlenségnek véli annak megváltozását. Nem! Inkább elhiszi, hogy a nap nem fog nekünk többé világitani, minthogy a régi álláspont gyökeres változását elhigye.

Aki azonban egy kissé szemléli, olvas, figyelemmel kíséri a fejleményeket, az nem fogja vak lármának minősíteni Fogaras földarabolását. Sajnos, de való, hogy ezzel a tervvel a legkomolyabban meg kell küzdenünk, mert oda-fönn, ahol a politika konyháján főzik és keverik az eszméket, terveket, az a vélemény, hogy lokális érdekekért nem lehet az országos érdeket feláldozni!

Igy tehát komolyan kell foglalkoznunk a tervvel és olyan életrevaló ellenindítvánnyal kell előállanunk, amely megállja a helyét és életképességénél fogva megmenti a vármegyét a haláltól. E sorok írója sok halvaszületett, de sok

életképes és megvalósult eszmét vetett már fel hat év óta e lapok hasábjain. Maga az ötlet, hogy a „néma vármegyében,” az akkori lehetetlen nemzeti-ségi, közéleti és társadalmi életben lapot indított, szánakozó mosolyra indította még a megye akkori vezetőségét is. A próféták szomorú bukást, pár havi életet jósoltak csak a szerény köntösben megindult lapocskának! Azóta is sok gunyt, sok élcet élesítettek egyes új eszméjén! De a karaván halad!

Jól tudjuk, hogy vannak elegendő Fogarason, akik nagyobb szakértelemmel megoldhatnák e kérdést, de mi bátorságot vettünk magunknak az alábbi tervvel fellépni, ha nem életképes: ártani akkor sem ártottunk vele, ha jó: felveszi a küzdelmet a feldarabolás tervével.

Fogaras vármegyének 92.145 lakósa van 87 községben. E 87 községből 3 szász többségű, egy magyar többségű. ez Fogaras. A jelenlegi terv az, hogy, a fogarasi és alsóárpási járást Nagyszébenhez, a sárkányit és törcsvárit Brassóhoz akarják csatolni. Fogaras marad járási központ, de megye székhelye Nagyszében lenne?!

Ezzel szemben a mi ajánlatunk a következő: Menjen a törcsvári járás a maga 18.583 lakosával Brassóhoz. Marad akkor a fogarasi járás 27.103, az alsóárpási járásból csatoljuk Fogarashoz azokat a községeket, amelyek hozzánk közelebb fekszenek, az is kitenne 23.649 (ez most az összes) helyett legalább 15000 lelket és a sárkányi 22.810 összesen 49.913 lakójával. Ehhez azután csatolják a nagyküüllő megyei közhalmi járást: 29.790 lakóssal és a

szintén Nagyküüllő megyei nagy-sinki járást a maga 19.507 lakosával. Természetesen mind a két járásból a széleken levő, túlságosan messze eső helységeket kihagyhatnák. Így 99.210 lakósa lenne Fogaras vármegyének négy új járásában. Ha ebből leszámítjuk a messzefekvő helységek lakosságát, mint amelyek más megyéhez csatolandók: a mostani 92.145 lakosság akkor is meglesz.

Észszerű ez a beosztás azért is, mert Fogaras, mint megyeszékhely, a megye határán fekszik, majdnem Nagyküüllő megye határszélén. Nézzük csak a térképet, mily messze esik a Zernest, Törcsvár vidéke a megye székhelyétől most! Viszont Szeben felé Porumbák, Szeráta, Kolon, Gainar stb. A fenti beosztás szerint sem lennének messzebb Forarastól a két új járás helységei, amelyek pedig nagyon messze esnének, azt esetleg elhagyhatnánk.

Vagy pedig, hogy legyen önálló választókerület Fogaras, s a fenti felosztást részletezzék, erre vonatkozólag ajánljuk a következő statisztikát, melyet — különösen — azokból a községekből válogattunk össze, amelyek Fogarashoz közel, vagy nem igen távol fekszenek s már geográfiai szempontból is Fogaras felé gravitálnak.

Ezeket a községeket Nagyküüllő megyéből kellene átvenni, még pedig akkor a kép így alakulna át: 1. Fogaras r. t. város 6.500 lélek. A közhalmi járásból: 1., Halmágy 1.116 lélek. 2., Oláhtyukos: 720 lélek. 3., Királyhalma: 878 lélek. 4. Ugra: 1.407 lélek. 5., Hidegkut: 527 lélek. 6., Alsórákos: 1.655 lélek. Héviz: 1.411 lélek. 8.,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona

Mátéfalva: 676 lélek. 9., Szásztlyukos: 1.484 lélek. 10., Ürmös: 1.468 lélek. 11., Kóbor: 890 lélek. Összesen: 12.231 lélek.

A nagysinkai járásból ide lehetne még csatolni: 1., Dombos: 492 lélek. 2., Felmér: 1.115 lélek. 3., Kissink: 925 lélek. 4., Mártonhegy: 1.169 lélek. 5., Moha: 1.187 lélek. 6., Nádpatak: 562 lélek. 7., Nagysáros: 1.099 lélek. 8., Nagysink: 2.528 lélek. 9., Bányakút: 1.093 lélek. Összesen: 11.270 lélek.

E szerint a felosztás szerint Fogarasvármegye állana:

1., Fogaras r. t. városból:	6.500 l.
2., A mostani fogarasi járásból:	20.603 "
3., A szásztlyukcsi járásból (a mostani köhalmi)	12.231 "
4., A nagysinkai járásból:	11.270 "
5., Sárkányi járásból:	22.810 "
6., Alsóárpási járás	15.000 "

Összesen: 88.414 "

Az alsóárpási járás távolabbi községeit csatolnák Szabvármegyéhez, a törösvárit pedig egészen Brassóvármegyéhez mint már fentebb is irtuk.

Fogarasvármegye összes lélekszáma lenne: 88.414.

Igy véljük megoldhatónak Fogaras életben maradását! Mert hiszen ilyen *fejedelmi dicső multtal bíró, ősi hagyományok, tradíciók alapján* felépült, fejlődő megye feldarabolása, megszüntetése nem lehet országos érdek akkor, ha a mostani *terv céljának, érdekének megfelelő,* olyan tervet hajthatunk végre, amely ezt a *dicső multtal bíró megyét* továbbra is fenntarthatja, *önállóságát megerősítheti!*

Őszi közgyűlés.

A törvényhatósági bizottságot folyó hó 15-re hívta össze vármegyénk főispánja közgyűlésre. A tavaszi közgyűlés óta a megye, a községek ügyei nagyon megszorodtak, meggyűlnek s így kilátás volt arra, hogy a közgyűlés sokáig fog eltartani. A szép és meleg őszi időjárás pedig valószínűvé tette, hogy a „mezei hadak“ is nagy számban fognak a rendes őszi közgyűlésre felvonulni. De nagy csalódás érthette mindazokat, kik ily gondolatokkal tépelődtek, mert — dacára a rengeteg sok ügynek, a hosszú tárgysorozatnak — a közgyűlés a szakavatott precíz vezetés mellett már a déli órákban véget ért és a „mezei hadak“ sem vonultak fel oly mértékben, amint sejteni lehetett. Igaz, hogy ez a kedvező őszi időjárás a gazdákat visszatartja a közéleti szerepléstől és nagyrésze inkább a saját jövedelmes gazdálkodását folytatja mintsem a közügyek hálátlan és sivár mezején kutasson babérok után.

A gyér számmal megjelent bizottsági tagokat Belle Sándor alispán reggel 9 órakor fölkérte, hogy egy küldöttséget bizzanak meg maguk közül, mely az elnöklő főispán urat a közgyűlésbe meghívja.

Gróf de la Motte Artur vezetése alatt Macaveiu Jakab és Dr. Kaufman György bizottsági tagokból álló küldöttséggel megjelent ragyogó díszmagyarban Széll József főispán elnök és elfogialván helyét rövid, szíves beszéddel megnyitotta a közgyűlést, üdvözlővén a tagokat és felszólítván a vármegye alispánját, hogy a rendes félévi jelentését terjessze elő. Alispán — tekintettel arra, hogy a jelentés az összes törvényhatósági bizottsági tagoknak előzőleg már megküldetett — kéri, hogy tekintse a közgyűlés azt felolvasottnak és vegye tudomásul.

Mintán felszólató nem volt, elnök enun-ciálja, hogy a jelentést a közgyűlés tudomásul vette.

Az alispán jelentése a következőleg szólt:

Méltóságos Főispán úr!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottsági Közgyűlés!

A vármegye törvényhatósági bizottság f. é. őszi rendes közgyűlése alkalmából van szerencsém f. évi május hó 1-től szeptember hó végéig terjedő időre az 1886. évi XXI. t.-c. 68. §. s. pontjában foglalt rendelkezés értelmében jelentésemet a következőkben megtenni:

Említett időszakban a vármegyei közigazgatás úgy a központban mint a járásokban kielégítő eredménnyel rendben folyt.

A közrend és közbiztonság nagyobb mértékben megzavarva nem volt.

Elemi csapás augusztus hó 16-án fordult elő midőn jég verte különösen Kucsuláta, Lupsa és Alsókomána határait. Ezenkívül a május és június havában uralkodott szárazság, azután a július és augusztus havában tartott rendkívüli esőzések a mezoi termények fejlődésében sok hátrányt és kárt okozott mindezek dacára azonban a vármegye területén a termési eredmény általában véve kielégítőnek mondható.

Ember és állatbetegségek rendkívüli nagymértékben nem uralgottak.

Tűzvész — Sarkaica, Grid, Telekirécsé, Huréz községekben pusztított nagyobb mértékben.

Továbbá jelentem, hogy a vármegye közigazgatási, árva és gyámhatósági kiadásainak és az ezek fedezésére szükséges bevételről összeállított 1908. évi költségvetés a m. kir. Belügyminiszter által megállapítva leérkezett, melyszerint a Belügyminiszter ur a vármegye részére 67990 kor. rendes és 7846 kor. 51 fillér pótvavadalmazást engedélyezett. Egyben engedélyezett egy főispáni irnok és egy főispáni huszár valamint egy árvaszéki dijnoki állásnak rendszeresítésére kért javadalmazást is f. évi július hó 1-étől kezdődőleg. A költségvetésbe beállított többi szükségletekre azonban fedezetet nem adott.

Ugyan a költségvetésben Belügyminiszter ur a vármegyei állandó dijnokok részére

T A R C A

Hegeso sirja.

Egy görög emléke.

A kedvesem kétezer éve alszik
Kétezer éve meghalt s vár reám
A neve Hegeso. Lábhegytől arcig
Márványszínű, — s komoly görög leány.

Élő, habár lehelete se hallszik
Keble átduzzad ráncos khitonán
Fürtös fejében ki tudja mi rajzik?
Ül meghajolva. Méla halovány.

Előtte állva szolgálója tartja
Rabszolgályné, a drága ládikát,
Amelyből ékszereit válogatja.

Talán azt nézi (lelkem bús reménye!)
Melyikkel ékesítse föl magát,
Ha megjövök majd én, a vőlegénye.

Memento.

A hajad olyan fekete
A ruhád oly fehér:
Az ifjúság ígérete
Az étellel felér.

Ó csal az ember élete

Ki tudja mi nem ér?

Ruhád is lesz még fekete,

Hajad is lesz fehér.

Babits Mihály.

Pesti erkölcsök.

A „Fogaras és Vidéke“ részére:

Irtá: Gagyi Jenő.

A legsötétebb Ferencvárosból, a Tüzoltó utcából jön ki a Ferenc körútra egy elég csinos, kövér asszonyka; a harmincas évek második felében lehet. Valami jótékony egyesület tagja, s hivatalból járt ezen a vidéken, a hol az egész látóhatáron semmi uri ember benne elég nem akad, hát hanyagul megy, ruhája seprí a kihalt utca minden szemetét. A hogy kiér a körútra, egy husz éves forma csinos fiatal embert lát meg nem messze: ösztönszerűleg kecsesen felfogja rítkító zöld szoknyáját, s ruganyos, ringó léptekkel halad. Ugy rémlik látta más valahol ezt a gyereket.

Ákos (tanácstalanul állt: vagy öt krajcárja, a vacsorára szánta, de egy mellette elmenő gyerek oly jó izüen majszol fűgét, hogy roppant megkívánta; kabátja gombjain számolva) vegyek fűgét? ne vegyek? (Meglátja Ellát) tyüh be csinos nagymama! Mit kereshet ezen a vidéken? S hogy mosolyog

az ártatlan! Talán elvirult ifjúsága jutott az eszébe.

Ella (most már bizonyos felőle, hogy ismeri a fiatal embert, csak nem tudja honnét; mosolyogva közeledik), úgy látszik, engem vár. Vajjon honnan tudta, hogy itt vagyok?

Ákos (monoklit tesz fel, s kezd rájönni, hogy ismeri ezt az asszonyt, csak azt nem tudja hogy személyesen-e, Ella mosolyától felháborodva nagyot köszön:) kezeit csókolom, Nagyságos asszonyom!

Ella (kegyesen bólint) jó napot! Nacsakhogy uri embert látok már ezen a vidéken. (Magába végig gondolt az előző tél jourjain, hogy melyike találkozhott partnerével.)

Ákost (hasonló gondolatok feglalkoztatják, de azért habozás nélkül társalog tovább) és maga hogy jött ide rózsának ebbe a pusztába?

Ella. A kötelesség hozott, barátom, a kötelesség. Hanem kegyesen megengedem, hogy kikormányozzon ebből a pusztából.

Ákos. Ha nem engedné, sem hagynám itt. Magamfajta embernek nagy reklám ha ilyen szép asszonnyal járhat.

Ella. Ne legyen banális, fiacskám! (kis szünet, ezek alatt Ella kisüti, hogy bizonyo-

eddig évi 800—800 koronában járt díjazást megváltoztatta és a díjnokok részére napidíj fokozatokat állapított meg 2 kor. 2 kor. 50 fill., 3 kor. 3 kor. 50 fill. fokozattal.

A tisztviselő karban azon változás történt, hogy Jankovich Béla vármegyei II. aljegyző f. évi. május hó 5-én váratlanul meghalt. Továbbá a május hó 22-én tartott törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen megválasztott az üres volt vármegyei I-ső aljegyzői állásra Dombrády Gyula árpás járási főszolgabíró és nevezetnek helyébe megválasztott Árpás járási főszolgabírótá Bokros Emil volt erzsébetvárosi rendőrkapitány.

Kineveztetett a főispán ur ő Méltósága által Dr. Fodor Lajos volt hosszuaszoói járás orvos árarpási járás orvossá, továbbá Dr. Papp Rezső fogarasi lakós II-ik közigazgatási és Kócán József budapesti lakós III-ik közigazgatási gyokornokká, Schreiber Lajos dicsőszentmártoni lakós vármegyei központi irnokká.

A fogaras—brassói h. é. vasutnak Fogaras—ósinkai és Brassó—vledényi szakasza f. évi július hó 28-án a közforgalomnak átadatott, míg az Ósinka—vledényi vasútállomások közötti szakasz építése eddig még befejezetlen.

A vármegyei közkórház új épülete már befejeztetett és ezen kórház a felülvizsgálat után fog megnyitni. Megjegyzem, hogy az építési költség több munka folytán eddig 30.000 koronával túlhaladta a vállalati összeget, mely több szükségletnek fedezete iránt külön kell gondoskodni.

Megemlítem továbbá, hogy az 1876. évi XIV. t.-c. III. rész I. fejezetének (közegészségügyi szolgálat a községeknél) módosításáról szóló 1908. évi XXXVIII. t.-c. egyebek között a városok és községekre nézve az eddigittől eltérő azon fontos rendelkezést tartalmazza, hogy jövőben minden város, minden vármegyei székhelyül szolgáló község, továbbá minden község a melynek legalább 5000 lakosa van tartozik városi, illetőleg községi

orvost alkalmazni, az 5000 nél kevesebb lakóssal bíró községeket pedig a törvényhatósági bizottság orvosi körbe osztja. A városi, illetőleg a község vagy körorvos törzsfizetése 1600 koronában állapított meg a melyet f. évi szeptember hó 1-től kezdve az államkincstár viseli, továbbá a megszakítás nélkül eltöltött szolgálat után az állam 5 évenként 200 kor. nyugdíjba beszámítandó kórpótlékot ad, mely 800 koronáig emelkedhetik.

E szerint jövőben és pedig 1909. évi január 1-én tul a községek az orvos fizetéséhez semmivel sem járulnak, hanem csakis a községi- és körorvosok lakpénzét az esetleges személyi pótlékot és utiátalányát kötelesek negyedévi előzetes részletekben a vármegyei orvosi alap részére beszállíttatni.

Említett törvény által egyuttal a városi (községi) bábák fizetése is újabban rendeztetett.

Végül kötelességemnek tartom ezen jelentésben említést tenni a vármegyénket érintő azon közleményről, melyet a politikai napilapok szeptember közepe táján hoztak, melyszerint az országos kormány által az alkotandó új országgyűlési képviselő választási törvényről benyújtandó törvényjavaslat szerint vármegyénk mint ilyen való megszüntetése és annak egyes járásainak más vármegyék területéhez leendő átsatolása volna tervezve; megjegyzem azonban, hogy ezen hír forrása s alapos volta eddig ellenőrizhető nem volt.

Ezek után tisztelettel kérem méltóztatásának a fentiekben tett jelentésemet tudomásul venni.

Fogarason, 1908. szeptember 30-án.

Belle Sándor,
alispán.

Fogaras város 1908. évi pótköltségvetése.

Igéretünkhöz hiven, az előttünk fekvő ezidei pótköltségvetést fogjuk ezuttal röviden tárgyalni. Igaz, hogy a f.

hó 10-én olyan hirtelen összehívott képviselőtestületi ülés előtt szerettük volna ismertetni az egészszet, de hát lapunk szűk kerete nem engedhet egy-egy témának igen bő helyet, így kissé idő után jön ez a hozzászólás a képviselőtestületi tagokra nézve, de soha sem jön későn az adófizető polgárságnak, mert hát bizony e város lakóinak jól esik tudniok, mire kell a nagyszegű rendes költségvetésen kívül még a pótköltségvetés csinos összege is.

Ugy kell értenünk a dolgot, hogy az 1908 évre engedélyezett költségvetés nem fedezte a kiadásokat. Holott bizonyára alaposan volt mérlegelve minden ott is. A pótköltségvetésnél az ötlik legelőször is szembe, hogy szeptember hó 11-én állította egybe a pénztár, ugyanazon a napon végezték a felülvizsgálatot, sőt még azon a napon a pénzügyi szakbizottság is tárgyalta és elfogadta! Egy nap alatt ennyi munka! Ilyen gyorsaság csakugyan elismerésre méltó!

Feltűnő dolog az is, hogy a rendes költségvetést túlhaladó 9049 koronát a 75%-os pótdadó emelése nélkül fedezik, sőt még a felmutatott 760 koronányi hiányt is megtakarításokból fedezik! Hát olyan sokat számítanak fel jó előre, hogy még az ilyen túlkiadások és hiányok is kitelnek belőle? Az sem helyes dolog, hogy a folyó évi költségvetésnek a folyó évi adóalap van alapjául véve, holott ennek rendesen a múlt évi állami adót veszik alapul, mivel az idei gyarapodásnak, vagy esetleg apadásnak van kitéve.

Átlag véve a pótköltségvetés egyes

san Gerőffyéknel találkoztak, Ákos ugyanigy Brénerékkal, tehát nagy buzgalommal kezdenek társalogni a két családról. Sajnos, egyik sem ismeri másik ismerősét: Tanácsaltalanul néznek egymásra.) Ákos (elhatározta, hogy tisztába jön feltétlenül társa kilétével.) Hanem magának használt ám a nyaraló! Lanatoriumok reklámok festhették ki az arcokéjét.

Ella. Az idén tengerre mentem. Tavaly már torkig laktam azokkal az unalmas máramarosi hegyekkel.

Ákos (monokliját is leejti örömeiben. Most már tisztában van a gömbölyű asszonykával. A múlt nyáron találkoztak futólag egy kivándorlóson egy kis máramarosi fürdőben. Nehány kétértelmű viccet hálásan fogadott a menyecske, tehát van remény. Elkezd érzelmeteljes baritonon beszélni.) Pedig azok a máramarosi hegyek nekem örök emlékek. It ismertem meg magat, s ha tudná, azóta hogy kutattam mindenütt ebben az érzéketlen környetegben, még ma a sors megkönyörült rajtam, s utamba hozta.

Ella (boldog, hogy neki is eszébe jutott kísézője kiléte, a bariton hang — szavaira megelégedetten mosolyog. Magában: megvan a madár. Azt hiszen, beválik. Ákos (most már teljes erővel udvarol, Ella mérsékelten kacérkodik. Boldogan gondol egy megvaló-

sulásnak indult tervére. Legjobb barátnője Gyémánthegyiné, egy 75 éves udvarlót szerzett, a ki mindenütt nyomában van, mindenüvé elkíséri. Ella majd megpukkad mérgében érte, s eddig hiába törte fejét, hogy mivel főzze le Gyémánthegyinét. Most meg van. Milyen hatást kelt egy csinos simaarcú lány képü kölyök, a kinem mozdul az ő oldalából, a ki rajongva nézi őt, lopva meg-meg csókolja jól ápolt párnás kezét. Ella addig gondolkodik, hogy vére is bizseregni kezd, már nemcsak bosszúból akarja meghódítani kísézőjét.)

Ezalatt közös ismerősöket is sűtnek ki egy ilyen lakásáig érnek. Elhatározzák, hogy felmonnek: Ella friss hódításával akar dicsekedni, Ákos éhes.

A háziasszony nagy csatazajjal fogadja őket. Csókolózás. Kécsók. Nehány maszatos gyermek ordít a háttérben. A háziasszony fiacskái.)

Ella. Épen erre jártunk, édesem, s felszaladtunk hozzád egy percre. Köszönöm, nem teszem le a kalapomut, sietek.

Háziasszony: Na már egy percre leültök, rögtön hozzák a teát. Milyen jól áll a kalapod.

Ella pukkad mérgében; elhatározza, hogy többet fel nem teszi ezt a kalapot. Két új barátnő betoppan, Ella odaadással flirtel

Ákossal, végre a háziasszony gyanut fog s odaszól:

Tulajdonképen hol találkoztak maguk össze?

Ella (szégyenlősen.) Hát, tudod a véletlen. . . (mindenki gunyosan mosolyog.)

Ákos (másfélszándíchet egyszerre lenyelve, nagyot nyög.) A végzet, nagyságos asszonyom, a végzet.

Háziasszony hühöng valamint zsákról és foltjáról, a többiek pletykáznak, Ákos öt helyett eszik, a gyermekek vajás kenyérért lármáznak, s a vajjal összekenek az egész társaság ruháját. Végre az anyjuk kidobja őket. Előbb sírás, majd nagy harci láрма, katonai vezényszók, tompa dobpergés. Kisül, hogy katonásdit játszanak, s az Ákos cilinderét dobnak használják hozzá. Végre szétoszlik nagy csókolózás közt a társaság; a nagy kavarodás közt Ákos is odatartja az arcát csókra a háziasszonynak; és nevetve ellöki:

Nem akarom Ellát féltékennyé tenni.

Ella (angyalszeliden, lesütött szemmel.) De édesem, csak nem gondolod.

Háziasszony (epésen.) Nem, én egyáltalában nem gondolok semmit.

Vége következik,

tételei horribilis összegeket tüntetnek fel, holott ez, tekintve a rendes költségvetés szintén tekintélyes összegeket kitevő számaikat, feltűnő dolog. Különösen egyes olyan tételeknél, amelynél egyáltalában nincs megindokolva, vagyis a rendes költségvetésben szintén évről-évre jó nagy summával szerepel a pótköltségvetésben is felszámított tétel. Az írógép és bélyegző beszerzésre pótlásként kért 759 és 414 koronányi engedély bizony nagyon sok. Van olcsóbb írógép is, bélyegző is kiállítható kevesebből, hiszen néhány korona csak darabja! Említésre méltó még Gergely mérnök 800 koronás tiszteletdíja is. Plane egy ilyen hiábavaló munkáért adni 800 koronát mint ez az alaprajz is, amely soha sem lesz felhasználva „non seus!“ Nyomatványokra szintén sok póthitelt kérnek, holott az állami anyakönyvekhez az összes szükségletet a kincstár szolgáltatja az adóügyi nyomatványokat szintén talán a kincstár adja.

Amit mindig hangoztattunk azt mondjuk most is. Pótadóból ekzisztáló városnak a minuciozításig pontosnak, óvatosnak és meggondoltnak kell lennie a kiadásokban, a végletekig leleményeseknek a bevételek fokozásában, kitalálásában. Sajnos ezt nem tapasztaljuk és éppen ezért tettük kritika tárgyává a dolgot itt, a nyilvánosság előtt, hogy lássa a polgárság hitelesen, ne csak mendemondák alapján a tényállást.

Veridikusz.

Gyümölcsöseink hasznos madarairól.

(Folytatás.)

9. A hantmadár. Kopáras, köves helyeken tartózkodik. A göröngyök, kövek és hantok között futkároz, meg-megjelenvén az emelkedettebb pontokon, Rovarokkal, férgekkel, legyekkel, szöcskéikkel és csigákkal él. Fészket körakásokba, sziklaodukba és földi lyukakba rakja s kétszer költ.

10. a A csaláncsucsok. Árokshéleken, gazos, bokros helyeken és szőlőkben tartózkodnak. Fészkeket a földre rakják. Leghasznosabb rovarpusztító madaraink közé tartoznak.

11. A füzikék. Apró, gyöngye madárcák, sárgás-zöldes tollazattal. Leginkább a fák koronáiban tartózkodnak, s a lombzat ágai helyéről szedegetik le gondosan a rovarokat, hernyókat stb. Fészkeket bokros helyeken a földre vagy a bokrok alacsonyabb ágai közé rakják. Évente egyszer költenek. Kerteink ezen hasznos kis éneklőit kellő becsülésben részesítsük.

12. A fecskék. Üregekben, sziklahasadékokban vagy a falakra tapasztott fészkekben költenek. Táplálékukat csakis rovarok képezik, melyeket röptükben kapnak el. Házaik eresze alatt örömmel adjunk helyet ezen kedves és hasznos madárcáknak.

13. A pintyek, kenderice, csiz, tengelic, csicsörke és a zöldike. Kedves kis éneklők. Kerteink, mezőink és erdőink ékesítői. Mesteri kis fészkeiket a fák lombos ágain úgy

elrejtik, hogy alig lehet ráakadni. Rovarokon, hernyókon kívül kedvelik még a magvakat és a gyümölcsöket is, ámde a mag- és gyümölcsévvel nagy kárt nem tesznek, sőt mivel a magvak közül inkább a dudvamagvakat fogyasztják nagy mértékben, tehát a magevéssel még hasznos is tesznek. Házaik körül szivleljük meg ezeket a kedves kis dalnokokat, és gyümölcsfáinkról ne engedjük fészkeiket elpusztulni

14. A sordély és a sármányok. Rovarokat és magvakat vegyesen fogyasztanak. Minthogy azonban nagyjából a dudvamagvakat szedik, azért nem kárt hanem inkább hasznos tesznek. A kiméletet teljes mértékben megérdemlik. Fészkeket a földre rakják, s kétszer költenek.

15. Az ökörszem. Legkissebb éneklő madarunk, Vigan röpköd és bujkál a kő- és farakások, valamint a sűrű bokrok között, Aránylag nagy fészket készít fa- és kőrakások közé, vagy kunyhókba, odvakba, s kétszer költ. Táplálékát rovarok, hernyók stb. képezik de télen át szükségből megeszi a magvakat és a bogyókat is. Vidor és mozgékony madárkánk fáradozásait méltányos védelemmel viszonyozzuk.

16. A pipiskék és a billegetők. Csak rovarokkal s férgesekkel élnek, miért is a legnagyobb védelmet érdemlik. A pipiskék a földön, a billegetők pedig farakásokba s kőfallyukakba fészkelnek. Évente 2-3-szor költenek.

17. A légykakók. Verébnagyságu s különböző színű madárcák. A fák sűrű lombjai között tartózkodnak, a hol ugrálva-röpködve fogdoszák a rovarokat, legyeket szunyogokat s az apróbb lepkéket, Fészkeket odvakba s fali lyukakba rakják. Méltán megérdemlik, hogy fészkelésüket mesterséges uton is elő segítsük.

18. a veréb. Madárvilágunk proletárja, mert csak akkor dolgozik, ha rá van szorulva. Ha gyümölcsöt és gabonát kaphat, bizony akkor ő a rovarokra rá sem néz. Fiókái közül is csak az első fészkeket táplálja kizárólag rovarokkal és hernyókkal, mert tavasz elején még nem garázdálkodhatik a vetésekben és gyümölcsösökben. A 2-3-ik fészkeket már csak az első napokban táplálja puha rovarokkal, azután a gabona teljes magvait és az érett gyümölcsöt hordja számunkra. A veréb mindenütt otthon érzi magát. Fészket ott készít, ahol alkalmas helyet kap: zsuptetőkbe, kazalokba, falilyukakba stb. Bár tavasz elején tömérdek rovar, hernyót elpusztít, azért mégsem érdemi meg teljes védelmet, mert a gyümölcsösben és a gabonában sok kárt okoz, s a hasznos kis éneklőket is elriasztja házaik környékéről. Nagymérvű szaporodásukat tehát nyáron át korlátoznunk kell.

19. A gebicsék. Rigó nagyságu s tarka színű madárcák. Hangjuk a szarkához hasonló. Sűrű lombzatú fákra fészkel. Bár a nagyobb rovarokat, különösen a cserebogarakat tetemesen pusztítják, mégsem érdemelnek védelmet, mert a kis éneklőket s azok fiókáit is megeszik.

20. A varjak, csókák, szarkák és a szajkók, Közölők csak a fókete vagy vetési varju érdemel védelmet. A szántót csapatosan követik, szorgalmasan szedvén a pajodós és a kártékony rovarokat. Gyümölcsöseink tekintetéből különösen a cserebogár nagymérvű pusztítása által érdemelnek figyelmet. Minthogy azonban a kis éneklőket és azok tojásait és fiókáit is pusztítják, azért nagyobb

védelemet érdemelnek. Fészkeiket magas fákra, különösen jegenyefákra, sűrű egymás mellé rakják, Legkártékonyabb madárpusztítók a szarkák miért is őket védelem helyett pusztítanunk kell. A szarkafészkeket azonban sohase rontjuk el, mert az üresen maradó fészkeket sok hasznos madarunk szívesen veszi igénybe. Legcélszerűbb a fészkelő szarkát egyszerűen ellőni. A szajkók a gyümölcsökben tesznek nagy kárt.

e) A Surranók. 1. A kecskefejő. Rigónagyságu madárka, kis csőrrel, de bő szájjal, lábujjai hártáival vannak összenöve. Nappal faágakon bóbiskál, de szürkületkor annál vigabban repked, fogdosván a káros rovarokat és lepkéket. Nesztelen röpte, titokzatos élete miatt régebben azt tartották róla, hogy sötétben a kecskéket is megfaji. Inuét kapta a nevét is. Ma már csak mosolyogjuk ezt a babonás képzelődést, mert tudjuk, hogy kis madarunk csak rovarokkal és lepkékkel él, s nekünk megbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Fészket nem készít, hanem bokor alá, mohára rakja két tojását. Ha a költés nem sikerül, másodsor is tojik, de akkor már csak egyet.

2. A sarlós fecske. Hasonlít a fecskéhez. Tornyokban, falilyukakban, sziklaüregekben csapatosan fészkel. Csak repülő rovarokat fogdos. Roppant falánk. A felboncolt példányok begyeiben egyenkint 6-7 rovar is találtak. Hasznos munkájukkal megérdemlik védelmüket.

d) Az Üldögélők. 1. A bankafélék. A nedves talajt kedvelik, hol a rovarokat, pondrókat, bábokat könnyen előkereshetik. A legteljesebb védelmet érdemlik. Faodvakban költenek.

2. A szalakóták. A sik helyet szeretik. A rovarokon, férgeseken s a keményszárnyu nagy bogarakon kívül megeszik az egereket, gyikokat és békákat is. Rendesen faodvakban költenek, de olykor elfogadják a gazdátlan szarkafészket is. Rendkívül tisztátalan madár. Ezen madarunk is teljes védelmet érdemel.

e) A Ragadozók. A véresék. A ragadozók közé tartozó ezen madarainkat régebbena kártékony madarak közé sorolták, sőt még sok helyen ma is koros madárcánt pusztítják. Üldözés helyett pedig a legnagyobb védelmet érdemlik. Majdnem kizárólag rovarokkal, bogarakkal sáskákkal stb. élnek. Igaz, hogy olykor-olykor elesipnek egy-egy madarat is, különösen a fűrj és fogoly fiókákat, de az okozott kár elenyésző csekély ahhoz a nagy haszonhoz, a mit nekünk hajtának. Különösen a kék vércse érdemi meg gondosságunkat, mert ez madarakat egyáltalán nem pusztít. A kék vércse gyümölcsfáinkat gondosan röpködi körül, kapkodván azokról a cserebogarakat s más kártékony rovarokat. A véresék társaság kedvelők, s telpeken fészkelnek. Kis helyen 8-10 fészket is lehet együtt találni. Fészket nem igen raknak, hanem az elhagyott szarkafészkeket foglalják el. Gátoljuk meg ezen hasznos madarak üldözését, s a szarkák ellövése által fészkelésüket segítsük elő.

(Folytatjuk.)

H I R E K.

— Személyi hírek. Just Gyula az országház illusztris elnöke f. hó 16-án reggel Fogarasra érkezett. A helybeli állomásnál Széll József főispán és Ser-

bán Miklós országgyűlési képviselő fogadták. — Széll József, vármegyénk közszeretében álló főispánja f. hó 13-án résztvett Budapesten, a Rudolf trónörökös szoborleplezésén, f. hó 14-én azonban már hazaérkezett.

— **Ovónői kinevezés.** A m. kir. vallás és közoktatási miniszter Hábel Jolán okleveles kisdedovónőt a zernesti állami óvodához kisdedovónővé nevezte ki.

— **Az ág. ev. püspök Fogarason.** F. hó 11-én este érkezett Fogarasra Teutsch Frigyes ág. hitv. evangélikus püspök. Az állomásnál Fleischer Sámuel ág. ev. lelkész egyháza nevében fogadta. Megérkezése után, este fél 8-kor rövid istentiszteletet tartott az egyházfő, itt meghált s másnap reggel már a magyar halmágyi ág. hitv. evangélikusok hatfogatos kocsin jöttek eléjébe, ahol a püspök hivatalvizsgálatot tartott, onnan Ugrára ment s úgy Homoródra s haza Nagyszébenbe. Azért nem részesítették nagyobb fogadtatásban, mivel a püspök előre jelezte, hogy minden nagyobb ceremóniától álljanak el a hivek.

— **A fogaras-brassói vasut egész vonalának megnyitása.** A fogaras-brassói h. e. vasut f. évi július hó 29-én megnyitott fogaras-ósinkai és vledény-brassói vonalrészének műszaki felülvizsgálata f. hó 25-én kezdődik. A még meg nem nyitott ósinka-vledényi vonalrész mentén Ujsinka közelében épített két vasbeton-viadukt f. hó 29-én kerül próbateljesítés alá. E két hatalmas műtárgy méreteinél fogva az eddig épült első ilyen műalkotmányok a rendes forgalmu vasuti vonalon, hosszmereteik t. i. 170 illetve 100 m, legnagyobb — egy ívvel átboltozott — nyílásaik 60 illetve 36 m. és mindkettőnek magassága a völgy legmélyebb pontja fölött mintegy 22 m.

— Az egész vonal megnyitása e hó 31. Szerényi József kereskedelemügyi államtitkár jelenlétében tartatik. — A nagyszében-fogarasi és fogaras-brassói menetrend a jövő hét folyamán kapható lesz a Thierfeld-féle könyvkereskedésben.

— **Hazatért polgár.** Dénes Károly polgártársunk, akiről épen rokonsága híresztelte, hogy eltűnt, visszaérkezett városunkba. Szándéka sem volt eltűnni, hanem ügyei rendezése céljából Háromszékre utazott. Lapunkban is megjelent eltűnési hírének örömmel helyreigazitjuk és hírül adjuk, hogy szó sem volt az eltűnéseiről, sőt visszatérve fokozott örövel lát mesteriségéhez.

— **Medvevadászat.** F. hó 16-án délután Juszt Gyula a képviselőház elnöke — Széll József főispán, Serbán Miklós országgyűlési képviselő és Dr. Déak Loránd főispáni titkár társaságában — kiment a fogarasi havasokra medvevadászatra. A vadászaton részt vettek még Herzum Róbert és öccse is, — mint akik kiváló, híres medvevadászok.

— **Üdvös haladás.** Örömmel tapasztaljuk, hogy az Apponyi féle törvényjavaslat mindinkább nagyobb tért kezd hódítani vármegyénkben. Erélyes tanfelügyelőnk következetesen és szigorúan betartja a paragrafusokat, tanítóink pedig a haladás útjára állva minden tekintetben iparkodnak Szabó Elemér tanfelügyelőnk óhajta szerint csele-

kedni. Üdvös haladás ez, de így is van ez helyesen.

— **Egyhangú választás.** Nemes Endrét, Nemes Antal kir. közjegyző fiát, aki Fogarason is huzamosabb ideig volt kir. közjegyző — Tordán egyhangulag szolgabírónak kiáltották ki. Ez a hír bizonyára érdekelni fogja azokat, akik itt a Nemes családdal a multban jó baráti, vagy közelebbi ismeretségi viszonyban állottak.

— **Új költő.** Házi poétáink száma egygyel megszaporodott: Babits Mihállyal, áll. főgimnáziumunk egyik rokonszenves tanárával. Babitsnak nem régen öt költeménye jelent meg a nagyváradi „Holnap” című irodalmi társaság kiadásában, amely társaság „főnöke” Niobéja az égboltnak, a lobogó gyász” nagyköltőjének Vajda János emlékének szentelte azt a verskötetet, melyet: Antal Sándor kritikával ellátva rendezett sajtó alá s melyben a mai szociális és nihilista irányú költészet művelői közül: Ady Endrének, Babits Mihállynak, Balázs Bélának, Dutka Ákosnak, Emőd Tamásnak, Juhász Gyulának és Miklós Jutkának vannak versei. Tehát amint láthatjuk a munka „Anthológia” s Babits Mihály verseit sorba leközlőjük lapunk tárcarovatában, a reá vonatkozó ismertetéssel együtt. Mai számunkban két olyan verset közöljük Babitsnak, amelyek nincsenek benne a fenti „Holnap” című anthológiában s azokra felhívjuk olvasóink b. figyelmét.

— **Büzös utcák.** Az Olt-utcát nem is említve, több helyen, különösen a városligetbe vezető patak partja mellett vezető uton kellemetlen büz üti meg az arra járókat. A büz már magában is nagyon kellemetlen, de hátha még kolerabacillusokat is rejtegethet magában, akkor meg éppenséggel közveszéllyel jár. Fölhívjuk ezen büzös utcákra a figyelmét agilis rendőrkapitányunknak, hogy szaporítsa ezzel is a birságpénzek számát, mert ez közegészségügyi szempontból is büntetés alá esik, nemcsak közrendészeti szempontból, hogy ilyen jó magyarsággal fejezzük magunkat.

— **Magyar otthon.** Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és nagános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejáratú, villanyvilágítással. Részgyak, fürdők, kitűnő konyha. Olcsó árak. Főherceg Sándor utca 30. sz. Budapest.

— **Városi közgyűlés.** A f. hó 10-én délután váratlanul összehívott képviselőtestületi gyűlés fontos tárgysorozatot tárgyalt. Még pedig a következőt: A városi pénztár rovincsolás eredményének bejelentése. A közlegelő kezelése ügyében 2113—908. számú közig. bizottsági határozat bejelentése. A szini kerület segélyezése ügyében előterjesztés. Hasznóbér hátralékok behajtására perelhetési engedély kérése. Tűzoltó tömlők beszerzése. Hunyi Jánosnak a sertésvész következtében 10 kor. őrzési díj kiutalása. Fogaras rt. város 1908. évi pótköltség előirányzata. Fogaras rt. város 1909. évi költség előirányzata és közs. közmunka költség előirányzata. Néhai Németi Ábel házbér hátralékának törlése. Behajthatatlan utóállítási költség törlése. Előterjesztés a községi pótdadó utáni késedelmi kamat szedése iránt. A városi szervezési szabályrendelet jóváhagyásának bejelentése. Hasznóbérbe adott városi szántó árveréséről jelentés. Óvoda bérbeviteléről előterjesztés. Orbán-féle telek bérbeadási feltételei megállapítása. Papirmalom bérbeadási feltételei megállapítása.

Az ebadónak városi közegészségügyi-alap céljaira leendő átengedése iránt előterjesztés. Jazova község házépítési céljaira segélyt kér. Wilhelm Evelin illetőségi ügye. Özv. Sütő Istvánnétől közhely megszerzése. Albertfi és Theil kérése 1 pince bérbeadása iránt. Tüzifa beszerzés iránt tartott árlejtés bejelentése. A papirmalmi fák eladásának bejelentése. A városi tisztii nyugdíj-alap szabályrendelete.

— **A virillisták névjegyzékét** csakis a kifüggesztés rendes 15 napjának lejártá után közölhetjük olvasóinkkal.

— **Vonatkisiklás.** Ósinkán megint kisiklott a vonat az elmúlt héten. Uglátszik veszedelmes ez a brassói ut, fázik is tőle a közönség, de hát ilyen hetenkénti vonatkisiklások után nem is csoda, ha inkább választja az ember a régi, biztos kocsit az egyelőre, amíg a vasut teljesen rendbe nem jön, ami 31-én tul meg is lesz.

— **Halálozás.** Mély részvétellel értesülünk, hogy Zakariás Mártonné Szentpétery Róza f. hó 13-án, hosszas és kínos szenvedés után, életének 66-ik évében meghalt. Temetése 15-én délután óriási részvét mellett ment végbe. Halála több előkelő családot borított gyászba.

— **A fogaras-brassói h. e. vasut áru fuvarozása.** A kereskedelemügyi miniszter értesítése szerint, a fogaras-brassói helyi érdekű vasut 20-528 km. hosszú fogaras-ósinkai és a 35-358 km. hosszú brassó-ber-talan-homoródvölgyi, f. évi július hó 29-én megnyitott vonalrészét a megnyitás napjától kezdődőleg a vasuti áru fuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény hatálya alá helyeztettek.

— **A cukorrépa termelés.** A mezőgazdasági és ipari vállalatokban oly szegény országnak mint a mi szeretett hazánknak, eme körülményt szemelőtt tartva, nem kell az alkalmat elszalasztani, ha új vasuti összeköttetések által a mezőgazdaság és ipar számára új és kölcsönös kereseti források nyílnak. Az új Fogaras—Feketehalom—brassói vasutvonal az itteni vidéknek kis és nagyobb mezőgazdái számára eredményes cukorrépa termelésre egy új és termékeny teret és ezáltal egy gazdag kereseti forrást nyújt. Amint velünk közölték, itt jártak a botfalui cukorgyár képviselői, hogy a mezőgazdákat cukorrépa termelésre serkentsék és ezen kultúránál nézve Fogarason és Sárkányban különös érdeklődést keltettek, úgy hogy az 1909-ik évre máris répatermelésre kötelező ajánlatok is eszközöltek. Nem kell azonban csodálkozni, ha az értelmes mezőgazda, az igazi hazafi egy területnek a mezőgazdasági haladását szem előtt tartja, mint a milyenek a szomszédos Brassó-vármegyében észlelhetők, ahol a cukorrépa termelésnek a bevezetésével a gazdasági viszonyoknak teljes átalakulása állott be. Az egyoldalú szemtermelés, eltekintve az alacsony gabonaáraktól, mivel a jelenlegi magas árak csak átmenetiek, nem képes a kisgazdát táplálni és ehhez hozzájárul még, hogy a talaj kiaknázásának és mivelésének az egyoldalúsága is nagy közgazdasági hátrányokat von maga után. A talajnak tápláló anyagokban való elszegényedése, amelyeket a gabona termelés igénybe vesz, a csekély termési jövedelmek, a talajnak az eldudvásodása, Fogarasvármegyében is mindennapi jelenségek. A cukorrépa mint kapásnövény hivatva van, itt állandó segítséget teremteni, a cukorrépa termeléssel szorosan összefüggő mélyebb talajmivelés új mélyebb tápláló anyag forrásokat nyit, a cukorrépa kapálása alkalmával

a taj minden gaz, burjától meg lesz tisztítva és kitűnő előveteményül szolgál gabona termelésre, különösen árpának és zabnak megfelelően előkészíti a talajt, miáltal a gabonahozam jelentékenyen emelkedik. Így általánosan ismeretes, hogy Brassóvármegyében a cukorrépa termelés bevezetése óta a gabonahozam jelentékenyen emelkedett, úgy hogy ma már kisgazdánk holdanként átlagban 22 métermázsza és még magasabb árpa-termelést érnek el, egyáltalában oly gabonahozamokat találunk, aminek eddig ismeretlenek voltak. A cukorrépa Fogaras megyében mint új kultúrnövény, lapályos helyen termelve, hol az új vasut mentén könnyen elszállítható, hivatva van itt is a jólétnek és a haladó mezőgazdasági fejlődésnek forrása lenni. Új vasutunk vonala középkötött, mély talajú területén biztosan várható, hogy a cukorrépa kitűnően fejlődik, hogy itt is oly jövedelmek érhetők el, mint a szomszédos Brassóvármegyében, hol katasztrális holdanként 150—250 métermázsás termések vannak. A 300—500 koronáig terjedő holdankénti nyers jövedelemhez hozzászámítandó még a jelentékeny értékes takarmány-hulladék, a mely mivelés és répakapálás által az utána termelt gabonánál származó előnyök mindazok jövedelmé lényegesen emelkedik s így tiszta előttünk, hogy a cukorrépa termelés a jólétnek egy forrása, mely pénzt, takarmányt fokozódó és ennél fogva jövedelmezőbb gabona termelést, a takarmányból tejet és trágyát, nagyobb és jobb marhatartást eredményez. Mindezen említett a mezőgazdaságra vonatkozó jótékony befolyás folytán, a cukorrépa beillesztendő a kisgazda vetés forgójába, annál is inkább, mivel ott a munkáskérdés nem jó tekintetbe, mert azt mind maga végzi s így az egész jövedelmet is a kisgazda maga élvezi. Az összes befolyásos tényezők, különösen az állami mintagazdaságok, a nagy földbirtokosok, a hatóságok, községi hivatalok, hivatva vannak és kötelesek mint uttorok példával előljárni és a kisbirtokosokat cukorrépa-termelésre lelkesíteni illetve serkenteni. Mint értesülünk szándéka a botfalusi cukorgyár vezetőségének, a cukorrépa termést Fogarasvármegye egész termelési területén, saját ingyenes szakértő vezetősége alá helyezni és a répa-termelőket kellő felvilágosítással ellátni, hogy és miként kell a répa-termelésnél illetve annak mivelésénél eljárni. Minthogy a répa-termelők vagy azok munkásainak szakszerű bevezetése, a talaj megválasztása, annak megmunkálására, a répa vetésére és mivelésére vonatkozólag egészen annak kisedéseig és elszállításáig fog terjedni, úgy meg van adva a biztosíték, az új mivelési ágnek teljes sikerére. Fogarasvármegye nagy és kis birtokosai eléggé belátók lesznek tehát saját érdekükben is jó akarattal a répa-termelés bevezetésére vállalkozni, mely az itteni mezőgazdaságra nézve egy nem sejtett bevételi forrássá, sőt milliós keresetté fog válni. Nefeláni cukorrépa termelési jelentkezések közvetlen a botfalusi cukorgyárnál vagy Eneihard Henrik kereskedő urnál is vétetnek át, mire a cukorgyár az illetőknek közelebbi felvilágosítással is fog szolgálni.

△ Gyengélkedésnél első orvosi tekintélyek szerint legjobbnak bizonyult a „Sirolin-Roche“, mely méregtelen, iztelen, és a szervezetre semmi káros befolyással nem bír. Már rövid használat után előmozdítja az étvágyat és omele a test erejét, úgy hogy rekonvalescens, sápadt leányok s gyermekek

az étvágy gerjesztése céljából okvetlen használják. A szer minden gyógyszerertárban kapható.

△ Táplálkozás és vérképzés. zavarainál a buziásfüredi szénsav- és vasdus források megbecsülhetetlen hatásuk. Ide tartoznak a serdülő korban fellépő sápkór, az öröklés, hiányos fejlődés, rossz táplálkozás, szellemi és testi megerőltetés, betegségek (typus s egyéb fertőző bántalmak) vérzések, gyermekágy folytán létrejött vérszegénység. — A buziásfüredi „Pkönix“ gyógyviz, mely a híres buziásfüredi szénsavforrások hatását nagyon előmozdítja, kapható gyógyszerertárban, drogoriákban és minden jobb fűszerüzletben.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

G. J. Budapest. Még nincs itthon. Mindent a legnagyobb köszönettel veszünk! A rendes küldésről gondoskodni fogunk.

Érdeklődő Tórcsvár. A gazda és alkalmazottja között a jogviszony szabályozva van, tehát nem bánhat és nem beszélhet vele úgy, mint a kocsis a lovával, Üdvözet!

T. V. Sárkány. A tulságos engedékenységek csak az illetőre lehet kellemetlen, különben annak „zajtját“ nemsokára beveszi.

L. N. Fogaras. Kérdezősködéseire e lap hasábjain már többször értesítettük, hogy a „tündérek a paradicsomban“ című tárcája nem közölhető, mert hátba célzásnak veszik. Küldje a „Fidibusznak.“

A fogarasi Loyd olvasójának, Fogaras. Ezuttal is további türelmét kérjük, a fal igen vastag, az ellentállás nagy, csakis törvényes állásponton lehet valamit tenni. Külömben máshelyt az oly individuumok részére Vargyasnál szoktak ebédet rendelni. Üdvözet! . . .

Fogarasi. Birálni könnyű, de írni?! Próbálja meg s ne csak kritizáljon. Azt könnyű mondani, hogy „így kellett volna, vagy így kellene csinálni“, hát rajta; csapjon fel újságírónak, lássuk, hogy mit tud. Mi a bírálatra nem adunk semmit.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DAVID.

M. kir. pénzügyigazgatóság Brassó.

Sz. 14513—908. IV. fog.

Árverési hirdetés.

Ósinka község bor- és husfogyasztási adó beszedési joga az 1909. évre feltétlenül az 1910. évre a felmondási jog feltétele mellett árverés alá kerül. Az árverés a brassói kir. pénzügyigazgatóságnál folyó év és hó 29-én d. e. 11 órakor, esetleg a következő 2-ik és 3-ik napon fog megtartatni. Kikiáltási ár borital adóban 1025 kor. 52 fill. husfogyasztási adóban 257 kor. 80 fill. Az árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzzel kötelesek letenni. Írásbeli ajánlatok bánatpénzzel felszerelve az árverés első napjának d. e. 9 órájáig a kir. pénzügyigazgatóság főnököhöz nyújtandók be. Bérlet a bérleti időtartamára egy korlátlan kimerési engedélyre igényt tarthat. Bővebb felvilágosítással a kir. pénzügyigazgatóság és m. kir. pénzügyigazgatóság és m. kir. pénzügyőri biztosságok szolgálnak.

Brassó, 1908. október 4. én.

Szenti Bálint,
kir. tan. pénzügyigazgató.

Szám 103 - 1908. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fogarasi kir. járásbíró-ságnak 1907-ik évi V. 72/1. számú végzése következtében Dr. Vasu Oktáv fogarasi ügyvéd által képviselt brassói Demján Simon javára 130 K. 70 fl. és K. 23.60 s jár. erejeig 1907 febr. hó 5. foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 660 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: 2 tehén, gabona, széna, gazd. eszközök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbíró-ság 1908. évi V. 715/1 számú végzése folytán 130 K. 70 f. és 23 K. 60 f. tőkekövetelés, ennek 1903 július 25. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 215 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Ludisor község házánál leendő megtartására 1908. évi november hó 4-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Fogaras, 1908. évi október hó 15-én.

Gyárfás Ferenc,
kir. bír. végrehajtó.

ZONGORA-HANGOLÓ ÉS JAVÍTÓ!!

Kiváló szakember, volt helyettes a császári és királyi udvari operában Bécsben.

Ajánlja magát mindennemű javításokra legjutányosabb árban.

Zongorahangolás 6 korona.

Lakása: Hid-utca 4. sz.

Kiváló tisztelettel

Eber Bernát.

Egy nagyon jó karban levő

koncert-zongora

jutányos áron

= ELADÓ. =

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Tisztíts csak
Globus
Fémtisztító-Kivonattal
Legjobb-Fém-Tisztítószer.

A fogaras-brassói vasút
viaduktjainak építésénél
fenmaradt
nagyobb mennyiségű

puhafa

[gömbfa, fűrészeltfa, palló,
deszka] nagyban és kicsiben

eladó.

Az eladással a helyszínen tar-
tózkodó (Ujsinka) tisztviselő van
-- megbizva. --

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes

és Társai

Medgyes (Nagyküllöm.)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes fais-
kolai cikkeiket u. m.: magonc, kőmagu
és csontár gyümölcsfákat, pőszméte és
ribiszke cserjéket, málnákat, földiepret,
diszcserjéket, gyümölcsfa vadonocokat,
sövénynek valót, tullelű fakat, ró-
zsákat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Egy teljesen új

kredenc

olcsó áron

= ELADÓ.

Bővebbet

a kiadóhivatalban.

Uj-utcában

Báró Zeyk-féle

= nagy kert =

darabokban

eladó.

Felvilágosítás és
eladás a Funicába.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecsavágók, répavágók, kukorica-morzsológok, darálók
(lőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

NAGYENYED-re

Alsófehér m.

forduljon minden érdeklődő,

ki súlyt fektet I. fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfák, disz- és
kerítésnö-
vények stb.

Nemes szilvacsemetékben nagy készlet

Szőlőoltványok

európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.
Árjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek

PÉNZ

KÖLCSÖNT

kieszközlünk 1800 K évi fizetéstől kezdve köztisztviselőknek és katonatisz-
teknek a legtöbb esetben kezes nélkül, kötelezvényre 10-30 éves tör-
lesztésre 6-6¼% kamatra. Régi tartozásokat előnyösen konvertálunk. Min-
den köztisztviselő tegyen hozzánk kérdést a szükségelt kölcsön tárgyában,
mert vállalatunk a legnagyobb bankokkal állván összeköttetésben, módunk-
ban áll az egyáltalán elérhető legnagyobb összegű kölcsönt a legelőnyösebb
feltételek mellett kieszközölni.

Lévélbeli kérdezősködésnél okvetlen megirandó a kölcsöntkérő neve, állása,
lakhelye, kora, szolgálati ideje, fizetése, fizetését terhelő tartozások összege és hogy
van-e biztosítási kötvénye. Ezek közlése után mi díjtalanul részletes felvilágosítás-
sal szolgálunk. Előleges költséget nem kérünk, a közvetítési díj pedig a kölcsön
felvétele után fizetendő.

Váltókölcsönt magánosoknak, tárcahitelt nagyobb kereskedőknek,
vállalkozóknak stb. továbbá kölcsönt biztosítási kötvényre, sorsjegyekre,
értékpapírokra, katonai házassági óvadéokra, vidéki takarékpénztárak és ban-
kok részvényeire egy nap alatt legelőnyösebben folyósíthatunk. Kérdezőskö-
déshez válaszbélyeg csatolandó.

Gerő Testvérek,

törv. bej. hitelvállalata: Budapest, VIII. Rákóczi-ut 57. sz.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyszebeni fiókja

Alapított 1841-ben.

Nagypiac 2. szám.

Alapított 1841-ben.

Alaptőke és tartalékalapok 93 millió korona.

Betétek elfogadása takarékpénztári könyvekre
folyó számlára és pénztári jegyekre.

Értékpapírok, idegen pénzek, érepenzsek vétele és eladása.

Értékpapírok átvétele őrzésre és kezelésre.

Kölesönök nyújtása értékpapírokra mérsékelt kamattal.

Szelvények és kisorsolt értékek beváltása.

Bel- és külföldi váltók és utalványok leszámítása v. vásárlása.

Katonai házassági óvadékok beszerzése.

Sorsjegyek árfolyamvesztés elleni biztosítása.

Tőzsdei megbízások teljesítése.

Tőkebefektetésre különösen alkalmasak a Pesti M. Kereskedelmi Bank 4% és 4 1/2% adómentes záloglevelei és községi kötvényei, melyek a közigazgatás minden ágazatában biztosítékkal és bántpénzzel elfogadhatók. Ezen óvadékképes záloglevelek és községi kötvények árvapénzek elhelyezésére, valamint katonai házassági óvadékokra alkalmasak.

Minden a bank és takarékpénztári üzlettel kapcsolatos ügyben úgy szóbeli, mint írásbeli uton díjmentes felvilágosítás.

„METEOR” szálloda

Budapest, Erzsébet-körút 6.

Tulajdonos:

Rendes Szidor.

120 kényelmesen berendezett szoba. Melegvizfűtés. Teljes 24 órai liftszoolgáltat. Vácuum-Cleaner. Fürdők a házban. Szállodai automobil. Szalonok, társalgók.

Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak. Feltétlen tisztaság. Fekvés a Keleti és Nyugati pályaudvar között. A technika minden vívmányaival felszerelve. A város központján.

☛ SZOBÁK 4 KORONÁTÓL. ☛

CSEMEGESZŐLŐT

legszebb fehér és piros chasselas 5 kilónként 2 koronáért, óriási őszibarackot 2 koronáért, finom fajalmát, zamatos körtét és szilvát 2 koronáért szállít:

☛ MÜLLER I. szőlőtelepe, ☛
Kiskunhalas.

2 jókarban levő szabadon futó

bicikli

jutányos áron

ELADÓ.

☛ Bővebbet a kiadóhivatalban. ☛

Hirdetések jutányos árban felvételnek e lap kiadóhivatalában.

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVÍZ

☛ Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál. ☛

SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESITETT,
rendkívül üdítő asztali víz.

Üdít, gyógyít! Orvosiilag ajánlva.

Ivógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschung buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

== Brassóban. ==

Fogaraszon kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogaraszon